

مقایسه مسافرخانه‌های حوالی بازار تهران با هتل‌های سطح شهراست!

ضمانت‌های دولتی

یکی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین مباحث در میزبانی، ضمانت‌های دولتی کشورهای میزبان است. میزبانی تورنمنت‌های بزرگ از جمله جام ملت‌های آسیا پروتکل‌های مهمی دارد که شاید مهم‌ترین آنها تضمین کشور میزبان برای رعایت اصول یک میزبانی است. کشور میزبان برای ارائه درخواست میزبانی خود باید حمایت کامل دولت متبوع خود را به همراه داشته باشد و برای انجام تشریفات و برنامه‌های اصلی تضمین سفت و سخت بدهد. این تضمین با فرم‌های خاصی صورت می‌گیرد که باید کشور میزبان آنها را پر کرده و به تأیید عالی‌ترین مقام دولتی رسیده باشد. فرم‌هایی طولانی که در آن تمامی الزامات و جزئی‌ترین موارد پیش‌بینی شده. به عنوان مثال میزبان باید تعهد دهد که هیچ‌کدام از اعضای کاروان تیم‌های شرکت‌کننده و اتباع آنها برای ورود به خاک میزبان مشکلی نداشته باشند و مراحل اخذ ویزا به سهولت و در کمترین زمان ممکن و با قید فرودگاهی صادر شود.

میزبان باید تعهد بدهد که میهمانان از بدو ورود به خاک این کشور مصونیت جانی داشته باشند و مشکلی آنها را تهدید نکند. علاوه بر آن میزبان باید ضمانت بدهد که کلیه تجهیزات و ادوات میهمانان بدون تشریفات گمرکی و به سهولت وارد خاک میزبان شوند. اینها فقط بخش کوچکی از تعهدات سفت و سختی است که کشور میزبان باید آن را به مسئولان AFC ارائه دهد. تعهداتی که البته نیاز به تأیید دولت متبوع است و گارانتی فدراسیون فوتبال کشور میزبان کفایت نمی‌کند.

در این فرم‌ها و تعهدنامه‌ها حتی مباحث اصلی و فرعی از بحث زیرساخت و استادیوم‌ها گرفته تا هتلینگ و ترانسفر وجود دارد که باید تأیید شود. در ایران اما این فرم‌ها برای تأییدیه دولت قطعاً با بوروکراسی‌های فراوان و پر پیچ و خمی مواجه خواهند بود. از سوی دیگر با توجه به طولانی بودن فرآیند میزبانی، این کاندیداتوری برای چند سال دیگر انجام می‌شود و این تفاوت زمانی با تغییر دولت‌ها همراه خواهد شد. آنچه با توجه به نگره‌های سیاسی در ایران و آمیختگی‌اش با جزئی‌ترین مسائل از جمله ورزش قطعاً دردسرساز خواهد بود. چرا که در سپهر سیاست ایران با توجه به شکاف بزرگ جناح‌های رقیب، عرف غالب این است که دولت‌ها به هنگام روی کار آمدن بنا را بر نكوهش و نقد و مذمت دولت‌های قبلی می‌گذارند و معمولاً تصمیمات و تعهدات دولت قبلی را به هیچ انگاشته و آن را رد می‌کنند. با این معیار این تعهدهای میزبانی ممکن است با نگاه جناحی و سیاسی جملگی در دولت‌های بعدی رد شود و هیچ تضمینی به اجرای آن نیست! اگرچه نهادهای بین‌المللی این موضوع را هرگز بر نمی‌تابند و کلیت ماجرا را از یک نگاه واحد می‌بینند. در حقیقت برای آنها تعهدهای میزبانی دولتی به معنای تأیید حاکمیت است؛ نه دولت و یک جناح خاص.

ترانسفر و حمل و نقل

جابه‌جایی و سفر تیم‌ها به کشور میزبان یکی از مهم‌ترین مطالبه‌ها از میزبان رویدادهای بین‌المللی از جمله جام ملت‌های آسیا به شمار می‌رود. میزبان باید شرایط سفر به خاک خود را با ایرلاین‌های اختصاصی و بین‌المللی میهمانان فراهم کند و در این زمینه هیچ محدودیتی قابل قبول نیست. مشکل نخست البته همین جا شکل می‌گیرد؛ آنجا که می‌دانیم به دلیل تحریم‌های سفت و سخت و البته اتفاقاتی که برای پرواز هواپیمایی اوکراین در دی ماه ۹۸، رخ داد، تقریباً هیچ ایرلاین بین‌المللی بزرگ و مهمی به ایران سرویس نمی‌دهد و رغبتی برای سفر به ایران را ندارد.

در وهله دوم سفرهای داخلی نیز اهمیتی دوچندان دارند. با توجه به برگزاری مسابقات در شهرهای مختلف میزبان باید شرایط پروازهای چارتری استاندارد و امن را برای میهمانان به شهرهای مختلف فراهم کند. در اینجا هم فرسودگی ناوگان حمل و نقل ایران و سابقه بد ایرلاین‌های ایرانی در سوانح هوایی، یک چالش بزرگ و اساسی محسوب می‌شود.

در این میان شرایط برای میهمانان و هواداران تیم‌ها نیز صدق می‌کند و علاوه بر تیم‌ها، باید هواداران و توریست‌های خارجی و میهمانان ویژه را هم لحاظ کرد. در کنار اینها حمل و نقل درون شهری نیز یکی دیگر از مباحث ترانسفر به شمار می‌رود. میزبان باید اتوبوس‌های مدرن در اختیار تیم‌های میهمان قرار دهد تا برای سفرهای درون شهری از هتل تا زمین تمرین و استادیوم محل مسابقه هیچ مشکلی نداشته باشند. ناگفته پیداست که زمان این سفرها با همکاری مدیریت شهری و پلیس باید به گونه‌ای مدیریت شود که تیم‌ها در کمترین زمان ممکن و به سهولت بتوانند به محل مورد نظر برسند.

برای تردد هواداران و توریست‌ها در سطح شهر امکاناتی نظیر مترو و اتوبوس شهری نیز باید به اندازه کافی وجود داشته باشد. البته فراموش نکنید که تردد در ترافیک وحشتناک و اعصاب‌خردکن کلان‌شهرهای ایران به ویژه تهران اعصابی پولادین می‌خواهد که قطعاً تیم‌های شرکت‌کننده از آن بی‌بهره‌اند!

میزبانی پلکانی

برای میزبانی در تورنمنت‌های بین‌المللی و بزرگ، کشورها همیشه قانون پلکانی را در پیش می‌گیرند و میزبانی را همیشه از رویدادها و مسابقات کم اهمیت‌تر آغاز می‌کنند؛ یک فرمول پذیرفته شده و رایج در دنیای ورزش که همه کشورها

آن را رعایت کرده و از آن پیروی می‌کنند. میزبانی در رویدادهای کوچک و سطح پایین‌تر همیشه سر آغاز یک پروژه طولانی برای یک کشور در برنامه‌های توسعه محسوب می‌شود. چه آنکه امروزه میزبانی یک تورنمنت و رویداد ورزشی تنها یک برنامه ورزشی صرف نیست و الزامات اقتصادی و سیاسی فراوانی را به همراه دارد. در حقیقت میزبانی یک تورنمنت ورزشی علاوه بر سود سرشار اقتصادی برای میزبان به واسطه جذب اسپانسرهای بزرگ و قدر، یک نوع قدرتمایی سیاسی و ژئوپلیتیکی نیز محسوب می‌شود. امروزه سیاست در تار و پود ورزش تنیده شده و این پدیده جذاب و عامه‌پسند به دلیل اقبال و توجه افکار عمومی، کارکردی متفاوت از اصل خود یافته.
سیاسیون از فرصت ورزش برای پیشبرد اهداف خود در عالی‌ترین سطح استفاده می‌کنند و در دنیای امروز آن را برتر از هر پلیتیکی می‌دانند. واژه دیپلماسی ورزش دقیقاً اشاره به همین ماجرا دارد که در یکی دو دهه اخیر بدل به ترجیع بند دنیای ورزش و سیاست شده است.

از همین رو میزبانی یک تورنمنت ورزشی بزرگ و بین‌المللی بسان یک مانور نظامی قدرتمند برای کشورها محسوب می‌شوند تا از معبر ورزش بتوانند به اهداف سیاسی خود دست پیدا کنند.

در کنار این دو فرصت فوق‌العاده، از تأثیرات و امتیازات فرهنگی میزبانی نباید غافل شد. آنجا که میزبان بدون واسطه و البته بدون هزینه، فرهنگ، آداب و تمدن خود را از دریچه ورزش به مخاطبان در سراسر جهان معرفی می‌کند و با پذیرایی از میهمانان خارجی به بهترین شکل ممکن فرهنگ عامه و مورد نظر خود را به سایر کشورها عرضه و صادر خواهد کرد. بنابراین میزبانی یک تورنمنت ورزشی فواید و آثار بسیار مهم‌تر و کلیدی و البته متعالی‌تر از خود عنصر آن رقابت ورزشی را دربردارد و همین سبب شده تا تمامی کشورهای دنیا برای میزبانی تورنمنت‌های ورزشی در رشته‌های مختلف برنامه ریزی و هزینه کنند.

این برنامه ریزی اما یک فرمول خاص و روتین دارد. میزبانی ابتدایی و اولیه از تورنمنت‌های کوچک و کم اهمیت‌تر آغاز می‌شود تا میزبان در یک آزمایش واقعی اما کوچک، پتانسیل و ظرفیت خود را سنجیده، با آزمون و خطا در طول این میزبانی و رفع نقاط ضعف و باگ‌های احتمالی و ریز و درشت مهیای یک میزبانی بزرگ شود. اکثر میزبانی‌های کوچک و آزمون و خطاها معمولاً در مسابقات رده‌های پایه رخ می‌دهد و سپس آرام آرام به مسابقات بزرگتر و مهم‌تر می‌رسد. قطر شاید مثال بسیار خوبی از این رویکرد باشد. کشوری که برای حضور در سپهر سیاست و اقتصاد جهان، میانبر ورزش را انتخاب کرد و با یک چشم‌انداز ۲۰ ساله کوشید از کانال ورزش نام خود را در جهان پرآوازه کند. اتفاقی که حتی با بخشیدن

تمام چاه‌های نفت این کشور میسر نبود اما با ورزش ممکن شد.

آنها با احداث یک کمپلکس ورزشی مجهز و رویایی به نام اسپایر و تجهیز استادیوم‌های ریز و درشت خود، گام نخست را با میزبانی بازی‌های آسیایی ۲۰۰۶ برداشتند و پس از آن جام ملت‌های آسیا ۲۰۱۱ را میزبانی کردند و در ادامه میزبانی جام جهانی ۲۰۲۲ را بر عهده گرفتند. رویای بعدی قطر برگزاری المپیک است. ژاپن به عنوان توسعه‌یافته‌ترین کشور آسیا بعد از بمباران اتمی هیروشیما و

اسپانسرهای رسمی و اصلی مسابقات و اسپانسرهای جانبی باید مورد تأیید فیفا و AFC باشند و البته قرارداد با آنها الزامی است چرا که منبع اصلی پشتیبانی و درآمد AFC به شمار می‌روند. در حقیقت ما نمی‌توانیم بازی‌های جام ملت‌های آسیا را با اسپانسری الویه نامی نو و پشمتک حاج عبدالله برگزار کنیم! بحث حضور تماشاگران خانم در استادیوم‌ها نیز یک معضل بزرگ و حساس به شمار می‌رود. مشکلی که در ایران هنوز حل نشده. قطعاً برای فیفا و AFC حضور آزادانه زنان در استادیوم بدون محدودیت یک الزام است و تفکیک جنسیتی، جداسازی سکوها، محدودیت در خرید بلیت و... در نزد آنها به هیچ عنوان پذیرفتنی نیست. این درحالی است که فوتبال ایران پس از فشارهای بین‌المللی تنها در یک بازی ملی با کامبوج به حضور حداقلی و کاملاً کنترل شده بانوان در چند سکوی محدود رضایت داده؛ مدلی که برای فیفا و AFC قابل درک نخواهد بود. بحث فروش اینترنتی بلیت بازی‌ها هم از دیگر الزامات مسابقات است؛ اتفاقی که در فوتبال ایران هنوز اندرخم یک کوچه مانده و با مشکلات و ایرادات فراوان در لیگ برتر به شکل نصفه و نیمه اجرا شده. قطعاً برای مخاطب و هوادار خارجی چیزی به نام ارور سایت آن هم با کندی و باگ‌های فراوانش تعریف شده نیست و با این سیستم برای خرید بیگانه است.

امکانات ویژه اقامتی و تفریحی برای میهمانان خارجی از هتل گرفته تا رستوران‌های بین‌المللی و... نیز از دیگر نیازهای مسابقات است که البته در ایران از آنها چندان خبری نیست. فراموش نکنید که در تورنمنت‌های بین‌المللی در همه جای دنیا معمولاً توریست‌ها و هواداران تیم‌ها بعد از برگزاری بازی‌ها به گشت و گذار شبانه می‌پردازند اما در ایران چیزی به نام زیست شبانه وجود ندارد و محدود امکان تفریحی از رستوران و کافه گرفته تا مال‌ها ملزم به تعطیلی در ساعت ۱۲ شب هستند!

اینها شاید بخش کوچک اما مهمی از پیش‌نیازهای میزبانی یک تورنمنت باشد که ما فاقد آن هستیم و عجیب اینکه با دست خالی کاندیدا شده‌ایم. درست مثل اینکه در یک مسابقه دوومیدانی ۱۰۰ متر، بدون لباس استاندارد، با کفش پاره و البته با شکم آویزان و بدون آمادگی بدنی، درصدد رقابت با اوسین بولت باشیم!

میزبانی را به ما بدهد!

این ماجرا این بار هم برای جام ۲۰۲۷ تکرار خواهد شد و ما در رقابت با سایر کاندیداها قطعاً هیچ شانس‌ی نخواهیم داشت.

از VAR تا دوربین، از اسپانسرینگ تا زنان

از الزامات و پیش‌شرط‌های اصلی که عبور کنیم، در جزئیات هم دست ایران خالی است. با فراگیر شدن قانون VAR در سراسر دنیا و الزام تورنمنت‌های بزرگ به استفاده از آن، بی‌تردید این تکنولوژی یکی از الزامات برگزاری مسابقات است. همانند آنچه که در جام ملت‌های آسیا ۲۰۱۹ امارات انجام شد. در ایران اما ما هنوز چیزی به نام VAR نداریم و سال گذشته قدم‌های اولیه فدراسیون فوتبال برای به کارگیری این سیستم نوآورانه با شکست مواجه شد. سیستمی که اجرای آن برای هر ورزشگاه نزدیک به ۳۰۰ هزار دلار آب می‌خورد و نیازمند امکانات فوق پیشرفته نظیر دوربین‌های متعدد HD است. آنچه فوتبال ایران عملاً توانایی اقتصادی آن را ندارد و برای جبران این نقیصه رو به سیستم‌های داخلی آورده که البته ناگفته پیداست کیلومترها از استاندارد جهانی و روز عقب‌تر خواهد بود. پخش تلویزیونی رقابت‌ها نیز یک نکته کلیدی و اصلی است. استفاده از دوربین‌های متعدد (نزدیک به ۱۶ دوربین) با قابلیت HD برای هر بازی وامکانات جانبی همانند دوربین عنکبوتی، دوربین خط آفساید، دوربین‌های داخل دروازه، دوربین‌های فوق آهسته و... از جمله نیازهای پوشش تلویزیونی یک مسابقه است. این در حالی است که نه تنها هیچ‌کدام از این تجهیزات را نداریم بلکه در بازی‌های شهرستان‌ها معمولاً به دلیل کمبود دوربین و بی‌سلیقگی کارگردان برخی از صحنه‌های حساس بازی از دست می‌روند!

بحث اسپانسر و قرارداد کمپانی‌های بزرگ خارجی که تقریباً همه آنها سهام آمریکایی دارند نیز یکی از مشکلات جدی در مسیر برگزاری است چه آنکه